

Bijlage 4:

DHANENS (E.). *Inventaris van het kunstpatrimonium van Oost-Vlaanderen, III Sint-Niklaaskerk Gent*. Commissie voor Kulturele Aangelegenheden, Gent, 1960, blz. 56-57.

KAPELLEN

Bij de beschrijving van het gebouw zowel als bij de vermelding van de oorspronkelijke en/of huidige opstelling der voorwerpen, wordt telkens verwezen naar het grondplan p. 22, door middel van Romeinse cijfers en letters.

Vooraf worden hier, voor zover bekend, de patroons der kapellen vermeld, evenals de gilden of confreries die er hun zetel hadden. In de aantekeningen van pastoor Nottingham vindt men de toestand zoals hij zich voordoet in 1673 : op 17, 18 en 19 mei van dat jaar werden zeventien altaren opnieuw gewijd tengevolge van een niet nader beschreven profanatie.

- I. Westportaal.
- II. Misschien de plaats van de *armendis*, aangezien ter rechterhand bij het binnenkomen de Zeven Werken van Barmhartigheid waren voorgesteld (zie verdwenen schilderijen).
- III. Kapel van de *H. Eligius*, thans bergplaats.
- IV. Kapel van *Sint-Michiël*, kapel van het schermersgilde, ook wel „Duuvelskapel” genoemd naar het altaarschilderij.
- V. In 1673 kapel van *Sint-Bartholomeüs*, kapel van de korenmeters; sedert 1821 doopkapel.
- VI. In 1673 kapel van *Sint-Niklaas*, kapel van de Meerseniers. van de oude-kleerkopers, sedert de XIXde eeuw *Sint-Jozefskapel*.
- VII. In 1673 kapel van de *HH. Petrus en Paulus*, kapel der Cavalotters; sedert de XIXde eeuw O. L. Vrouwekapel.
- VIII. Zuidelijke transeptarm. In 1658 kapel van de *H. Drievuldigheid* (Nottingham, f° 93), wellicht reeds in 1673 *H. Kruiskapel*.
- IX. In 1673 kapel van *Sint-Victor*; reeds in 1687 van de heilige man *Job*; circa 1822 (de Goesin) van O. L. Vrouwe van Goede Raad.
- X. In 1673 kapel van *HH. Cosmas en Damianus*, kapel van de barbiers en chirurgijns.
- XI. In 1673 kapel van de *H. Joannes Evangelist*; in 1839 van O. L. Vrouwe ter Engelen; sedertdien (vermoedelijk sinds 1842) kapel van de Gelovige Zielen.
- XII. Kapel van *Sint-Jan in d'olie*; in 1673 van de *H. Drievuldigheid*. Kapel van de Souvereine Kamer van Rhetorica de „Fonteyne”.

XIII. Voormalige toegang tot de sakristie (tot 1907); sinds 1956 noodtoegang der kerk.

XIV. Plaats van een biechtstoel.

XV. Plaats van een muurkast.

XVI. Kapel van de metselaars (1432), van O. L. Vrouwe op de Rade of te Radiën (XVIde e.) of van O. L. Vrouwe der gewillige slaven (XVIIde e.); sedert midden XIXde eeuw, ten onrechte soms H. Sakramentskapel genoemd. De eigenlijke sakramentskapel is de ruimte tussen het hoofdaltaar en de oostelijke pijlers L.M.N.O. van het koor.

XVII. Plaats van een muurkast.

XVIII. Sedert 1907 toegang tot sakristie; voorheen plaats van biechtstoel.

XIX. Kapel van de *H. Maria Magdalena* (misschien voorheen H. Margareta (Kervijn II, p. 211). Kapel van de kruideniers, kaaskopers en keersgieters (sedert 1711 ?); sedert 1809 kapel van *Sint-Amandus*.

XX. Kapel van de *H. Agatha* of van de *HH. Driekoningen* (1673).

XXI. Kapel van O. L. Vrouwe van Smarten (1673) of van de Nood Gods.

XXII. Kapel van de *HH. Barbara en Katharina* (1673), thans doorgaans van de H. Barbara.

XXIII. In 1658 kapel van de Naam Jezus, sinds 1673 van *Sinte-Veerle*.

XXIV. Noordelijke transeptarm. In 1613-14 *Sinte Annakapel*, sinds 1673 van de Verduldig Lijdende Christus van Gembloux.

XXV. Sinds 1673 kapel van de *Zoete Naam Jezus*.

XXVI. In 1673 kapel van *Sint-Amandus*, sedert 1809 van *Sint-Antonius*. Kapel van de timmerlieden en schrijnwerkers.

XXVII. Sedert 1673 kapel van *Sinte-Anna*.

XXVIII. Kapel van de *HH. Crispijn en Crispianus* (1673) of van de schoenmakers. Sedert kort na 1821 kapel van de *Kalvarie*.

XXIX. Kapel van *Sint-Jan de Doper* (1673), doopkapel, sinds 1821 kapel van de *Kalvarie*; naderhand bergplaats.

